Силлабус

«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология» кафедрасы
«Дәрілік заттарды тиімді пайдалану» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы
Білім беру бағдарламасы атауы мен шифры: 6В10106 «Фармация»

1.	**Общие сведения о дисциплине**		
1.1	Пән коды: DZTP 3306	1.6	Оқу жылы: 2025-2026
1.2	Пәннің атауы: Дәрілік заттарды тиімді қолдану	1.7	Курс: 3(жеделдетілген)
1.3	Реквизитке дейінгі: фармакология, фармакотерапия, токсикологиялық химия.	1.8	Семестр: 5
1.4	Реквизиттен кейінгі: фармакокинетика, Магистратура фармация мамандығы бойынша.	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 5
1.5	Цикл: БнП	1.10	Компонент: ТК

2.	**Пәннің сипаттамасы (50 сөзден аспау қажет)**
Дәрілік құралдардың жанама әсерлерінің дамуының болу қаупін болжау, жанама әсерлер пайда болғанда, олардың алдын-алу және түзету әдістері, диагностикалаудың және емдеудің клиникалық хаттамаларын қолдану. Сапалы клиникалық тәжірибенің ережелеріне сай (GCP) жаңа дәрілік құралдарды үйрету. Медициналық құжаттарды Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау облысындағы заңнама бойынша білімге сүйеніп жүргізу. Аналогтық алмастырудың формулярлық тізімін, емдеу мекемесінің формулярын өңдеу. Дәрілік құралдардың тағайындалуының әр түрлі емдеу және профилактикалық режимдерінің бағасына фармакоэкономикалық зертеулер жүргізу.	

3.	**Жиынтық бағалау түрі**		
3.1	✓ Тестілеу	3.5	Курстық
3.2	Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	ОҚТЕ	3.8	Басқа (көрсету)

4.	**Пәннің мақсаттары**
әртүрлі ауруларда дәрілерді тиімді пайдаланудың әдістемелерін үйрету.	

5.	**Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)**
1ОН	**Білімі мен түсінігі** Адам ағзасының патологиялық және физиологиялық параметрлеріне байланысты дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптері бойынша білімін көрсетеді
2ОН	**Коммуникативтік дағдылар** Пациенттің физиологиялық және патологиялық бейінін ескере отырып, дербестендірілген ұтымды фармакотерапия мәселелері бойынша медицина қызметкерлеріне консультациялық көмек көрсетеді
3ОН	**Білім мен түсінікті қолдану** Денсаулық сақтау ұйымының дәрілік формулярын әзірлейді
4ОН	**Білім мен түсінікті қолдану**

	Денсаулық сақтау ұйымдарында дәрілік заттардың пайдаланылуына бағалау жүргізеді (ABC,VEN талдаулары, қажеттілікті талдау).	
5ОН	**Тұжырымды қалыптастыру** Дәлелдерді тұжырымдайды және дәлелді медицина негіздерімен дәрілік заттарды ұтымды пайдалану саласындағы проблемаларды шешеді, дәрілік заттардың ықтимал өзара іс-қимылын бағалайды.	
6ОН	**Оқуға қабілеттілік** Дәрі-дәрмектер туралы деректерге дәлелді медицина базасында іздеу жасайды және интерпретациялайды	
5.1	Пәннің ОН	Пәнді оқыту нәтижелері мен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері
	1ОН, 2ОН	ОН7 – Дәрілік заттарды тиісті пайдалану ережелерін: дәрілік заттарды тағайындау, инклюзия қағидаттарын сақтай отырып кәсіби кеңес беру, дәрілік заттардың артықшылықтары, қауіптері және ықтимал қарсы көрсетілімдері туралы аса маңызды ақпаратты ұсынуды меңгерген
	2 ОН,3ОН	ОН8 – Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру кезінде қолданыстағы нормативті-құқықтық құжаттарды басшылыққа алады және денсаулық сапасы мен денсаулық сақтау жүйесі қызметінің нәтижелерін жақсарту мақсатында дәрілік заттармен және медициналық бұйымдармен қамтамасыз ету процестерін тиімді басқарады
	5 ОН	ОН 10 – Көшбасшылық қасиеттерін (мансабының алғашқы кезеңдерінде) көрсете алады және топта жұмыс істеу қабілеті бар
	4ОН	ОН12 – Аналитикалық және зерттеу жұмысының дағдыларын дамыту үшін ғылыми білімді қолданады, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың тиімділігін, қауіпсіздігі мен сапасын қамтамасыз ететін зерттеулер жүргізуге қабілетті
	2 ОН, 3 ОН	ОН13 – Әлеуметтік, жаратылыстану ғылымдары, цифрлық технологиялар және жасанды интеллект негіздері туралы білімге сүйене отырып, кең ой-өрісті, сыни және аналитикалық ойлауды көрсетіп, кәсіби ортада заманауи коммуникация құралдарын тиімді пайдаланады.
6.	**Пәннің өту орны туралы толық ақпарат**	
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы, Аль-Фараби алаңы 1, 4-ші қабат аудитория № 401,402,403. Телефон (АТС) 40-82-06, ішкі 227	

6.2	Сағаттарының саны	Дәріс	Тәжір. сабақ	Зерт.сабақ	БӨЖ	ОБӨЖ
		10	40	-	85	15

7.	**Оқытушылар туралы мәліметтер**		
№	Ф.И.О	Степени и должность	Электронный адрес
1.	Т.А.Ж.	Дәрежесі және лауазымы	Электрондық адресі
1.	Орманов Н.Ж.	М.ғ.д Кафедра профессоры	ormanov48n@mail.ru
2.	Токсанбаева Жанат Садебековна	фарм.ғ.к., қауымдаст.профессор Кафедра меңгерушісі	zhanat_2701@mail.ru
3.	Ибрагимова Айгуль Гаффаровна	доцент м.а, ф.ғ.к.	aygul_ibr@mail.ru
4.	Абуова Гульнара Турганбаевна	доцент м.а, б.ғ.к.	abuova@mail.ru.
5.	Корганбаева Зауре Сарыбаевна	доцент м.а, б.ғ.к.	Korganbaeva055@mail.ru
6.	Сырманова Нургуль Рахмановна	Аға оқытушы, магистр	n_rakchman@mail.ru

8. Тақырыптық жоспар

Апта/ күн	**Тақырып атауы**	**Пәннің қысқаша мазмұны**	**Пәннің ОН**	**Сағат саны**	**Оқыту технологиясының формасы / әдістері**	**Бағалау әдістері/ формалары**
1	Дәріс. Тиімді фармакотерапияның негізгі мәселелері	Дәрілерді тағайындаудың ұстанымдарын (бағыт) жолға қойып отыратын мемлекеттік ведомство-аралық орган болуы. Клиникалық жетекшілікті пайдалану.	ОН 1 ОН 2 ОН 5	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

		Ең жақсы емдеудің қалып үлгілері (стандарттары) негізінде құрылған қажет дәрілердің тізімін қолдану. Региондар мен ауруханалардағы дәрілік және терапевтикалық комитеттердің эффективті жұмысы және ұйымдастыруы. Жоғарғы оқу орындарында студенттерге фармакотерапия пәнін мәселелік бағыттық әдіспен оқыту. Дипломнан кейінгі медициналық білім - медициналық қызметкерлерді лицензиялау/ аттестациялау үшін негізгі талаптар. Дәрілерді пайдалануды бақылауда қайтымды бай-ланысты қамтамасыз ету, аудит және жүргізу. Дәрілер туралы тәуелсіз ақпарат. Халықты дәрілер туралы толық, ақиқат ақпаратпен қамту және оқыту. Жеке бас қаржылық – қызығушылықтың				

		орын алуына жол бермеу. Дәрілерді пайдаланудың дәлдігін реттеу. Мемлекет тарапынан дәрілерге қол жеткізуді қамтамасыз ететін қаржыландыру, медициналық персоналды дайындау және оның эффективті жұмысын қамтамасыз ету.				
	Тәжірибелік сабақ. Ауру тарихындағы тағайындалған дәрілерді негіздеу.	Фармакокинетиканың және фармакодинамиканың әсер ету механизмінің және дозалау режимінің ерекшеліктері. Дәрілерді тағайындаудың критерилері. Дозалау режимін таңдау. Жасқа байланысты және жынысына байланысты факторлар. Қолданылған дәрілердің клиникалық эффективтілігі мен қауіпсіздігіне әсер ететін ілеспе аурулар және физиологиялық жағдайы. “Дәрілік анамнез” түсінігі. Медицинадағы және фармациядағы	ОН 1 ОН 3 ОН 4	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, ситуациялық есептерді шешу

		этика мендеонтология. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 29 қыркүйектегі № 761 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 1 шілдедегі № 389 бұйрығы				
	ОБӨЖ/ БӨЖ. 1. Кардиологияда қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Кардиотоникалық, антиаритмиялық, антиангиналдық, мүшелер мен ұлпалардың қан айналымын жақсартатын дәрілерді қолдану тәсілі. 2. Кардиологияда қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Гипотензивтік, гиполипидемия-лық дәрілерді, қанның реологиялық қасиеттеріне әсер ететін	1. Гликозидтік және бейгликозидтік инотропты дәрілердің фармакодинамикасының және фармако-кинетикасының ерекшелік-тері. Жүрек гликозидтерінің гемодинамикаға әсері. Жүрек гликозидтерін тағайындауындағы қарсы көрсеткіштері. Жүрек гликозидтерімен улану, емі. Жүрек гликозидтерінің басқа топ препараттарымен өзара әсерлесуі. Антиаритмиялық құралдардың фармакокинетикалық және фармакодинамика	ОН 1 ОН 3 ОН 6	1/4	Презентациялар-ды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы

	дәрілерді қолдану тәсілі.	лық ерекшеліктері. Антиаритмитмиялық дәрілерді дозалау режимі. Антиаритмиялық құралдардың қиыстырылып тағайындалуы. Аритмия еміне жалпы көзқарас. Жүрек жетімсіздігінің негізгі клиникалық байқалулары. Жүректің ишемия ауруының жіктелуі. Этиологиясы. Стенокардия, миокард инфарктысы. Клиникасы, ағымы, аспапты диагнос-тиканың әдістері. Жүректің ишемия ауруының фармакотерапиясының принциптері. Анти-ангиналдық дәрілер: нитраттар, бета-адрено-блокаторлар, кальций антагонистері, тәж белсенді препараттар т.б. 2. Гипертониялық ауру, симптоматикалық гипертония. Этиология. Симптомдар, ағымы.				

		АГ, фармакотерапия принциптері. Антигипертензивті дәрілер. Гипертониялық криздің фармакотерапиясы. Әсер ету механизмі. Көрсеткіштері. Симптоматикалық гипертониямен қарт жастағы фармакотерапияның ерекшеліктері. Тромбқа қарсы дәрілер. Антиагреганттар. Әсер ету механизмі. Фармакодинамикасы. Фармакокинетикасы. Қолдану көрсеткіштері. Қолдануға қарама қарсы көрсеткіштері. Антикоагулянттар. Антифибринолитикалық дәрілер. Әсер ету механизмі. Фармакодинамиаксы мен фармакокинетикасының ерекшеліктері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жергілікті гемостатиктер. Қолдану ерекшеліктері.Фибринолиздің ингибиторлары.				

		Әсер ету механизмі. Атеросклероз. Заманауи дәрілік препараттар-липидтік алмасуды түзетуде қолданылуы. Гиполипидемиялық дәрілердің салыстырмалы сипаттамасы. Атеросклерозға қарсы емді сәйкес тағайындауға мүмкіндік беретін клинико-жабдықтық және биохимиялық зерттеулердің әдістері. Гиперлипидемияның түрлері. Гиперлипидемияның түрлеріне байланысты гиполипидемиялық				
2	Дәріс. Дәлелді медицина негіздері. Дәрілік заттардың айғақты базасы	Дәлелді медицина негіздері. Дәрілік заттардың айғақты базасы. Дәлелді медицина - пациенттің белгілі бір емін таңдау үшін үздік клиникалық сынақтардың нәтижелерін қолдану Қазіргі фармацевтикалық нарықтағы көптеген дәрілер белгілі бір ауруға және тіпті нақты науқасқа оңтайлы препараттытаңдау	ОН 1 ОН 2 ОН 5	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

		мәселесін тудырады.				
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу	Дәрілік заттарды клиникалық зерттеу түрлері. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеудегі этикалық қағидалар.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, ситуациялық есептерді шешу
	ОБӨЖ/ БӨЖ Шұғыл жағдайларда дәрілік заттарды тиімді пайдалану	Шұғыл жағдайларды емдеудің жалпы талаптары. Шұғыл жағдайларды емдеу. Емдеудің тиімділігін бақылау. Науқастарды емдеуде кезеңділікті сақтау. Науқастың жағдайын бағалау	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы
3	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің әсерін болжаудың жалпы ұстанымдары.	Фармакодинамиканың клиникалық аспектілері. Фармакокинетиканың клиникалық аспектілері. Терапевттік эффектінің басталуы. Терапевттік эффектінің максимумы Препаратты дағару мүмкіндігінің критерилері Болуы мүмкін жанама әсерлерді болжау әдістері Болуы мүмкін дәрілердің өзара	ОН 1 ОН 4 ОН 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.

		әсерлесуінің болжау әдістері.				
	ОБӨЖ/ БӨЖ Тыныс алу мүшелерінің ауруларында дәрілерді тиімді пайдалану. Тынысты қуаттандыратын, жөтелге қарсы, қақырық айдайтын дәрілерді қолдану тәсілі.	Тыныс алу жүйесі және оның функциясының бұзылуы. Жедел респираторлық вирустық инфекциялар, тұмау. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапиясының ұстанымдары. Бронхиттер, пневмониялар. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы. Емдеудің жалпы ұстанымдары.	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы
4	Дәріс. Арнайы интернет-ресурстарда медициналық ақпаратты және денсаулық туралы ақпаратты іздеу	Ақпаратты іздеу мәселесі тек Қазақстан Республикасында ғана емес, бүкіл әлемде «ақпараттық қоғам» ғылыми зерттеушісінің қызметіне қатысты. Осылайша, медициналық ақпарат көздеріндегі ақпараттық іздеу дағдыларын меңгеру, іздеу нәтижелерін дұрыс бағалау мүмкіндігі клиникалық фармакологтарға, медициналық ұйымдардың формулярлық	ОН 1 ОН 2 ОН 5	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

		комиссия мүшелеріне, сарапшыларға ғана емес, тәжірибелі дәрігерге де қатысты.				
	Тәжірибелік сабақ. Мөлшерлеудің режимін таңдаудың жалпы қадамдары.	Дозаның түрлері. «Терапевтік әсерінің кеңдігі» түсінігі. Дозадан әсердің тәуелділігі. «Терапевтік концентрация» түсінігі. Дозалауда номограммаларды қолдану. Балалар үшін дәрілердің дозасын есептеуге арналған эмпирикалық формулалар. Препаратты қолдану жиілігі. Препаратты қабылдау уақыты.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.
	ОБӨЖ/ БӨЖ Тыныс алу мүшелерінің ауруларында дәрілерді тиімді пайдалану. Бронхоспазмда қолданылатын дәрілерді пайдалану тәсілі.	Бронх демікпесі (инфекциялық - аллергиялық, атониялық). Этиологиясы, симптомы. Ағымы. Фармакотерапия принциптері. Бронх обструкциясында қолданылатын дәрілердің клиникалық фармакологиясы. Бронхолитикалық препараттар. Фармакодинамикасы және фармакокинетикас	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/4	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы

		ы. Енгізу жолдары, таралуы, шығарылуы. Әсерінің ұзақтығы. Жүрек-қантамыр жүйесі тарапынан ілеспелі патология кезінде дәрілерді тағайындау ерекшеліктері. Қолдану көрсеткіштері: созылмалы обструктивті бронхиттер, бронх демікпесі, бронхообструктивті синдроммен асқынған пневмониялар. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Клиникалық көріністері. Емдеуі және алдын-алуы.				
5	Дәріс. «Өмір сапасы» түсінігі. Өмір сапасын анықтайтын негізгі факторлар	“Өмір сапасы” түсінігі. Өмір сапасын анықтайтын негізгі факторлар.	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1	Шолу	Кері байланыс Feedback
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің жанама әсерлерін болжау-дың және олардың пайда болуының механизмдері. Науқаста пайда бол-ған жанама әсерлер-дің	Өрістеуі мүмкін жанама әсерлерді болжамдау әдістері. Дәрілердің жанама әсерлерін анықтау әдістері. Жанама әсерлердің алдын-алу әдістері. Жанама әсерді түзету әдістері.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс,	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.

	клиникалық түрлері.	Науқастағы жанама әсерлердің клиникалық түрлері: фармакодинамикалық, уытты, аллергиялық, көрінісінің ауырлығына байланысты, мүшелер мен жүйелерді зақымдау сипатына байланысты.				
	ОБӨЖ/ БӨЖ 1. Ревматикалық ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Қабынуға қарсы дәрілерді тиімді пайдалану. 2. Терапиядағы ауырсынуларда дәрілік заттарды тиімді пайдалану. Анальгетиктерді қолдану тактикасы	1. Ревматоидты артрит. Этиологиясы, патогенезі. Фармакотерапиянның ұстанымдары. Қабынуға қарсы дәрілер. Базисті терапия үшін қолданылатын препараттар және цитостатик – иммуно-депрессанттар. Деформациялаушы остеартроз. Остеоартроздың клиникалық түрлері. Деформациялаушы остеоартроздың фармакотерапиясының ұстанымдары. Базистік терапия үшін, ауырсыну синдромын жою үшін қолданылатын дәрілер. Буын шеміршегінің метаболизмін жақсартатын дәрілер	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы

		(румалон, мукартрин). 2. Ауырсынуларды медикаментозды емдеудің жалпы қағидалары. Жедел және созылмалы ауырсынуларда анальгетикалық дәрілік заттарды қолдану қағидалары. Емдеу әдісінің артықшылықтары мен қарсы көрсетілімдері. Опиоидты емес анальгетиктер. Опиоидты анальгетиктер. Қиыстырылған анальгетиктер.				
6	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің жанама әсерлерін бақылау және тіркеу әдістері	Дәрілердің жанама әсерлерін ерте анықтау мақсатында дәрінің әсеріне бақылау жүргізу алгоритмін құру. Дәрілердің жанама әсерлерінің тіркеу жүйесі. Бақылау әдістері: эпизодтық, ерікті ұйымдық хабарлау. Ретроспективті және проспективті зерттеу әдістері, популяциялық санақ. Тіркеудің барлық көздерінен алынған ақпаратты жалпылау.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.

	ОБӨЖ/ БӨЖ Ревматикалық ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Иммунитет үрдістерін түзететін дәрілер.	Иммунотропты дәрілер. Қолдану көрсеткіштері. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрснісі, емі және алдын- алуы. Иммунодепрессанттар. Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Салыстырмалы сипаттамасы. Иммунодепрессанттар-цитостатиктер. Азатиоприн, циклоспарин және глюкокортикоидтардың әсерінің ерекшеліктері. Қолдану көрсеткіштері. Иммунодепрессивті емнің асқынулары (алғашқы және кейінгі). Қабынуға қарсы және иммунотропты дәрілерді қиыстырып тағайындау. Тиімді әсерлесуі, қолдану көрсеткіштері.	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы
7	Дәріс. Фармакогенетиканың және хронотерапияның негізгі ұстанымдары	Дәрілердің метаболизміндегі айырмашылықтардың негізінде фармакогенетикалық заңдылықтарды түсіну;	ОН 1 ОН 2 ОН 4	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

		Нысана – мүшелердің, жасушалардың немесе рецепторлардың айырмашылықтарына қарай, олардың дәрілерге серпілістерінің түрлі болуы жайлы түсінік.				
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілердің бір-бірімен әсерлесуінің сипаты мен клини-калық көріністері	Фармакокинетикалық әсерлесу. Фармакодинамикалық әсерлесу. Физиологиялық әсерлесу. Әсерлесудің күшін төмендету немесе жоғарылату тәсілдері. Дәрілердің өзара әсерлесуінің көріністерінің клиникалық сипаттамасы.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.
	ОБӨЖ/ БӨЖ Аралық бақылау № 1	Өтілген тақырыптар бойынша қорытынды	ОН 1 ОН 2 ОН 3 ОН 6	1/4	Тестілеу	тест тапсырмаларын орындау
8	Дәріс. Фармакоэкономика негіздері және фармакоэпидемиоло-гия. Фармакоэкономика және денсаулық сақтаудағы бағалау технологиясы	Фармакоэкономика клиникалық фармакологияның бір бөлігі болып табылады, ол емдеу құнын және оның әсері арасындағы байланысты анықтайды, яғни. нақты клиникалық тәжірибеде дәрі-дәрмектерді пайдаланудың экономикалық	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

		талдауымен айналысады. Фармакоэпидемиология - бұл халықтың үлкен тобына есірткінің қолданылуы мен әрекеттерін зерттеу бойынша синтетикалық білім саласы.				
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілерді тиімді қиыстырудың ұстанымдары	Дәрілердің тиімді әсерлесуіне ықпал етуші қасиеттерін ескеру. Сіңірілудің күшеюі. Әсерінің потенцирленуі. Әсерінің синергизмі. Дәрілерді қабылдаудың режимін ескеру.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.
	ОБӨЖ/ БӨЖ Ас қорыту жолдарының ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану. Асқазан бездерінің сөлденісін төмендететін дәрілерді қолдану тәсілі. Өт айдайтын, іш жүргізетін дәрілерді қолдану тәсілі.	Асқазан мен ұлтабар аурулары. Жаралы емес диспепсия. Созылмалы гастрит. Созылмалы дуоденит. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы, асқынуы. Фармакотерапияның жалпы принциптері. Антацидті, бырыстырғыш және қаптағыш дәрілер, цитопротекторлар, протонды помпа ингибиторлері, дофаминді рецепторлардың блокаторлары және асқазан ішек тонусымен	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы

		перистальтикасын қалыпқа әкелетін препараттар. Фармакокинетикасы, көсеткіштері. Панкреатиттер. Этиологиясы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапия принциптері. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы. Бауыр және өт шығару жолдарының аурулары. Гепатит, бауыр циррозы, өт шығару жолдарының дискинезиясы, созылмалы калькулезды және калькулезды емес холециститтер. Этиологиясы. Негізгі симптомдары мен синдромдары. Фармакотерапияның жалпы принциптері. Гепатотропты дәрілер. Дезинтоксикациялық терапиядағы дәрілер. Вирусқа қарсы дәрілер. Холеретиктер, холекинетиктер, холеспазмолитикт				

		ер, холелитолитиктер. Іш қатулар. Тітіркенген ішек синдромы. Анықтамасы. Тоқ ішектің біріншілік және екіншілік моторлы бұзылыстары. Емдеу принциптері. Іш айдайтын дәрілер, ферменттер миогенді спазмолитиктер, селективті М1-холиноблокаторлар, перистальтиканы реттейтін препараттар. Әсер ету механизмі. Фармакодинамикасы және фармакокинетикасы. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
9	Тәжірибелік сабақ. Персоналды емдеу	Персоналды емдеуде дәрілердің өзара әсерлесуі.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.
	ОБӨЖ/ БӨЖ Бүйрек және несеп шығару жолдарының ауруларында қолданылатын дәрілерді тиімді пайдалану.	Гломерулонефрит. Этиологиясы. Симптомдары мен синдромдары. Гломерулонефрит фармакотерапиясының жалпы принциптері.	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойын	Тексеру парағы

	Бүйрек, жүрек ауруларында және өкпе-жүрек жетімсіздігінде, эндокриндік жүйе ауруларында және басқа мүшелер мен жүйелер ауруларында диуретиктерді қолдану тәсілі.	Қолданатын дәрілер: глюкокортикоидтар, антиагреганттар, антикоагулянттар, бейстероидты қабынуға қарсы дәрілер. Симптоматикалық терапиядағы дәрілер: антигипертензивті, диуретикалық және басқа препараттар. Пиелонефрит. Этиологиясы. Симптомдары мен синдромдары. Фармакотерапиясының жалпы принциптері. Антибактериалды дәрілер, фитопрепараттар. Симптоматикалық терапиядағы дәрілер – диуретиктер, гипотензивті дәрілер және жалпы қуаттандырғыш терапиядағы дәрілер. Несеп тас ауруы. Этиологиясы. Симптоматикасы. Диагностикалау әдістері. Фармакотерапиясының принциптері. Бүйрек шаншымасын басуға арналған дәрілер. Тасты ерітуге және			ша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	

		олардың түзілуін алдын - алатын дәрілер. Антибактериалды дәрілер. Цистит. Этиологиясы, патогенезі. Симптоматикасы. Фармакотерапиясы. Антибактериалды терапиядағы дәрілер, дизуриялық жағдайларды жою, ауырсынуды жою. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
10	Дәріс. Медициналық мекемелердің жұмысында дәрілік формулярдың маңызы	Дәрілермен қамтамасыз етудің приоритеттері. Дәрілік формуляр құрудың критерийлері.	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1	Шолу	Кері байланыс Feedback
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік формулярды құру критериилері	Медициналық мекемелердің жұмысындағы дәрілік формулярдың маңызы. Дәрілік формуляр құрудың критериилері. Дәрілік формулярды толтыруды бақылау. Дәрілік формулярды құрудың мақсаты. ҚР-ғы формулярлық	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.

		жүйені реттейтін қалыптық құжаттар. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 15 шілдедегі № 662 бұйрығы.				
	ОБӨЖ/ БӨЖ Қан жасау жүйесінің ауруларында қолданатын дәрілерді тиімді пайдалану. Анемияны емдеуде дәрілерді пайдаланудың тиімді тәсілі.	Темір жетіспейтін анемияда қолданылатын темір препараттарының жіктелуін және препараттарды атаңыз. Темір препараттарының фармакодинамикасы және фармакокинетикасының ерекшеліктері. Тамыр өткізгіштігін төмендететін дәрілер. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын- алуы.	ОН 1 ОН 4 ОН 5	1/4	Презентациялар ды қорғау, тақырып бойын ша ғылыми мақалал ардың мазмұны н талдау және нәтижел ерді көрсету	Тексеру парағы
11	Дәріс. Фармакобақылау жүйесі	Фармакобақылау - бұл жанама әсерлерді және / немесе дәрілік заттарды қолданумен байланысты кез-келген басқа ықтимал проблемаларды	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

		анықтау, бағалау, түсіну және алдын-алу бойынша қызмет.				
	Тәжірибелік сабақ. Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттары	Қазіргі заманғы фармацевтикалық өнеркәсіпті дамытудың негізгі бағыттары. Фармацевтикалық нарықты жетілдірудің негізгі бағыттары.	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.
	ОБӨЖ/ БӨЖ 1. Эндокринді ауруларда дәрілерді қолданудың тиімді жолы 2. Қант диабетінің түрлі нұсқаларында гипогликемиялық дәрілерді қолдану тәсілі.	1. Эндокриндік жүйе аурулары. Қалқанша безінің аурулары (гипо- және гиперфункциясы). Этиологиясы. Зат алмасудың бұзылуы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапиясының ұстанымдары. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы. 2. Қант диабеті. Этиологиясы. Зат алмасудың бұзылуы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапия ұстанымдары. Гипогликемиялық препараттарды тиімді пайдалану: инсулин препараттары	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы

		және синте-тикалық диабетке қарсы дәрілер. Қалқанша безінің аурулары (гипо- және гиперфункциясы). Этиологиясы. Зат алмасудың бұзылуы. Клиникасы, ағымы. Фармакотерапияс ының ұстанымдары. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
12	Тәжірибелік сабақ. Медициналық мекемелерде клиникалық фармакологияны ң ақпараттық қызметін құру ұстанымдары. Дәрілерді тиімді пайдаланудың сұрақтары бойынша медициналық мекемелердің дәрігерлерін оқытудың ұстанымдары.	Медициналық мекемеде клиникалық фармакологияның ақпараттық қызметін құру ұстанымдары. Компьютерлік бағдарламалар, ақпараттық жүйелермен байланыс. Дәрілерді пайдалану бойынша емдеу мекемесінің жеке мұрағатын ұйымдастыру. Ғылыми-практикалық конференциялар өткізу. Клиникалық фармакология бойынша	ОН 1 ОН 4 ОН 6	2	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.

		семинарлар өткізу. Талдаулар және басқа да оқытудың түрлерін өткізу.				
	ОБӨЖ/ БӨЖ Антибактериалды дәрілерді тиімді пайдалану. Тиімді химиотерапияның ұстанымдары.	Антибактериалды антибиотиктер. Антибиоздың биологиялық маңызы (Л.Пастер, И.И.Мечников). Антибиотиктердің әсерінің негізгі механизмі, жіктелу ұстанымдары. Резервтік және негізгі антибиотиктер туралы түсінік. Препараттардың сипаттамасы. Антибиотикотерапия туралы түсінік. Оған қойылатын талаптар. Антибиотиктердің әсерінің негізгі механизмі, жіктелу ұстанымдары. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы
13	Дәріс. Емдеу мекемелерін фармацевтикалық қамтамасыз етуді жақсарту үшін	“Фармакоэкономика” түсінігіне анықтама. Дәрілерді тиімді пайдаланудағы фармакоэкономикалық	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

	фармацевтикалық экономика сұрақтарының маңызы. Құқықтық сұрақтар.	зерттеулердің маңызы				
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттар және ана-плацента-ұрық жүйесі	Дәрілік заттардың ана-плацента-ұрық жүйесіне ісері. Дәрілерді тиімді пайдалану. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 27 сәуірдегі № 761 бұйрығының клиникалық хаттамасы	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепті шешу.
	ОБӨЖ/ БӨЖ Вирусқа қарсы, саңырауқұлаққа қарсы дәрілерді тиімді пайдалану. Құрттарға қарсы, қарапайымдыларға қарсы дәрілерді тиімді пайдалану.	Саңырауқұлақтарға қарсы дәрілер. Әсер ету механизмі. Әсерінің спектрі және қолдану көрсеткіштері бойынша айырмашылықтары. Жүйелі және дерматомикоздарда қолданатын дәрілер. Кандидомикоздарда және дерматомикоздарда қолданатын дәрілер. Саңырауқұлақ тудырған ауруларды емдеуде иод препараттарын қолдану. Вирустарға қарсы дәрілер-дің әсер ету механизмі. Жалпы	ОН 1 ОН 2 ОН 5	1/4	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету	Тексеру парағы

		сипаттамасы. Әсер ету механизмі. Интерферондардың биологиялық маңызы және қолданылуы. Интерфероногендер (полудан). ЖИТС (СПИД) емдеуінде қолданылатын дәрілер (азидотимидин). Жанама әсерлері. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.				
14	Дәріс. Терапиялық қауіп-қатер тобындағы науқастарға дәрілік заттардың тиімді пайдалануы	Дәрілік терапияның сапасы мен тиімділігін арттыру мәселесі өзекті болып қала береді. Созылмалы физикалық ауруларды емдеуде препараттардың комбинацияларын пайдалану жиілігінің көбеюіне байланысты клиникалық маңызды өзара әрекеттестікті бағалау аса қажет. Бұл үрдіс халықтың қартаюымен және әртүрлі денсаулық ақауларының кең	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1	Шолу	Кері байланыс Feedback

		ауқымын емдеу үшін клиникалық препараттарды енгізумен байланысты болуы мүмкін.				
	Тәжірибелік сабақ. Фармакоэкономика. Фармакоэкономика-лық зерттеулердің әдістері.	Денсаулық сақтаудың экономикасы. Фармакоэкономика. Фармакотерапевтикалық әсер етуді экономикалық бағалау. Экономикалық бағалау. Екі немесе бірнеше альтернатив-тердің салыстырмалы талдауы (олардың бағасы мен нәтижелері). Аурудың бағасын зерттеу. Белгілі-бір ауру үшін жұмсалған тікелей және қосымша шығындардың қатынасын сипаттау зерттеуі. Компаратор. Сынақтың нәтижелерімен салыстыруға арналған үлгі қалыптық немесе жалпыға бірдей терапевтикалық әрекеттер (клиникалық бағдарлама, емдеу әдісі немесе дәрілік құрал) немесе басқа медициналық әрекеттерді қолдану. Ең төмен	ОН 1 ОН 4 ОН 6	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.

		бағаны анықтау. Баға/ нәтиже (пайдасы) талдауы. Орташа бағасы. Тікелей медициналық емес шығындар. Өскен бағасы. Қосымша шығындар. Материалдық емес активтер. Шектік баға. *Концепциялар және әдістер.* Баға /эффективтілік. Шектелген ресурстарды оңтайлы қолдану. Шешуді талдау. Түсінбеушілік жағдайында дәл сандық есеппен шешім қабылдау.				
	ОБӨЖ/ БӨЖ Онкологияда дәрілік заттарды тиімді пайдалану	Онкология жайлы түсінік. Ісіктің пайда болу себептері. Қауіп-қатер ықпалы. Алғашқы нышандары және жалпы белгілері. Онкологиялық аурулардың түрлері. Диагностика және емдеу әдістері. Профилактикалық құралдар. Эффективтілігін бақылау әдістері. Басқа дәрілермен әсерлесуі. Жанама әсерлер. Клиникалық көрінісі, емі және алдын-алуы.	ОН 1 ОН 3 ОН 4	1/5	Презентациялар ды қорғау, тақырып бойын ша ғылыми мақалал ардың мазмұны н талдау және нәтижел ерді көрсету	Тексеру парағы

15	Тәжірибелік сабақ. Фармакотерапияның ұтымдылығын сараптау	Фармакотерапияның ұтымдылығын сараптау және бағалау.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	3	Кіші топтарда жұмыс	Ауызша сұрау, Ситуациалық есепты шешу.
	ОБӨЖ/ БӨЖ Аралық бақылау №2	Өтілген тақырыптар бойынша қорытынды	ОН 1,2,3, 6	1/5	Тестілеу	тест тапсырмаларын орындау
		Сағат саны			135	
		Аралық аттестацияға дайындық және жүргізу			15	
		Пәннің жалпы сағат саны			150	
	Аралық аттестаттауды дайындау және өткізу			*(пәнге берілген жалпы сағаттың 10%)*		

9.	**Методы обучения и оценивания**				
9.1	Дәріс	Шолу, кері байланыс Feedback			
9.2	Тәжірибелік сабақ	Кіші топтарда жұмыс, ауызша сұрау, ситуациалық есепты шешу.			
9.3	БӨЖ/ОБӨЖ	Презентацияларды қорғау, тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерді көрсету .			
9.4	Аралық бақылау	Аралық бақылау: тестілеу;			
10.	**Бағалау критерийлері**				
10.1	**Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері**				
ОН №	**Оқыту Нәтижелері**	**Қанағаттанарлықсыз**	**Қанағаттанарлық**	**Жақсы**	**Өте жақсы**
ОН1	Адам ағзасының патологиялық және физиологиялық көрсеткіштеріне байланысты дәрілік заттарды	Физиологиялық жағдайына байланысты дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптерін білмейді	Адам ағзасының физиологиялық көрсеткіштеріне байланысты дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптері	1. Адам ағзасының физиологиялық және патологиялық көрсеткіштерін біледі. 2. Аурулардың	1. Қолдану көрсеткіштеріне, қарсы көрсеткіштеріне және жанама әсерлеріне сәйкес әртүрлі фармакологиялық топтардан дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді. 2. Дәрілік заттардың жағымсыз әсерін

	мөлшерлеудің негізгі принциптері туралы білімін көрсетеді.		туралы білімін көрсетеді.	фармакотерапиясында дәрілік заттарды мөлшерлеудің негізгі принциптері туралы білімін көрсетеді.	таниды, Дәрілік заттардың уытты әсер ету мүмкіндігін бағалайды.
ОН2	Мәселелер бойынша денсаулық сақтау мамандарына кеңес беруде білімін көрсетеді	Балалар мен ересектердегі ішкі аурулардың негізгі белгілері мен синдромдарын емдеуде дәрілік заттарды таңдауда білімі жоқ. Балалар мен ересектердегі ішкі аурулардың негізгі белгілері мен синдромдарын емдеуде дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді.	Балалар мен ересектердегі ішкі аурулардың негізгі белгілері мен синдромдарын емдеуде дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді.	1. Клиникалық ойлауды қолданады, ішкі аурулардың негізгі синдромдары мен белгілері бар ересектер мен балаларда дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетеді. 2. Дәрілік заттардың қажетсіз жанама әсерлері мен қарсы көрсеткіштерін түсін діреді.	Дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды ұтымды пайдалану бойынша халыққа және мамандарға кеңес беруде білімін көрсетеді.
ОН3	Аналогты алмастырудың формулярлық тізбесін, медициналық	Дәрілік формуляр туралы ақпараты жоқ.	Дәрілік формуляр мен Формулярлық комиссияның мақсаттары	1.Медициналық ұйымдағы дәрілік формулярдың негізгі	1. Медициналық ұйымдарда дәрілік заттарды қолдануды оңтайландыру, дәрілік формуляр жасау

	мекеменің формулярын әзірлеу бойынша білімін көрсетеді.		туралы білімін көрсетеді.	мақсаттары мен міндеттерін біледі. 2. Денсаулық сақтау ұйымының дәрілік формулярын жасау бойынша білімін көрсетеді	бойынша білімін көрсетеді.
ОН4	Денсаулық сақтау ұйымында дәрілік заттарды қолдануды бағалау бойынша білімін көрсетеді (ABC, VEN талдаулары, қажеттіліктерді талдау), фармакоэкономикалық жүргізуде дәрілік заттарды тағайындаудың әртүрлі емдік және профилактикалық режимдерінің құнын көптеген зерттеулер.	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білуіне сүйене отырып, медициналық құжаттарды жүргізу бойынша білімі жоқ.	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білуге негізделген медициналық құжаттарды жүргізу бойынша білімін көрсетеді.	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білуге негізделген медициналық құжаттарды жүргізу бойынша білімін көрсетеді.	Әртүрлі емдік және профилактикалық дәрілік схемалардың фармакоэкономикалық құнын зерттеуде білімін көрсетеді.
ОН5	Дәлелді медицина	1. Фармакокин	Фармакокинетика және	Фармакодинамика және	1. Дәрілік заттардың жанама әсерлерінің

	негіздерімен дәрілік заттарды ұтымды пайдалану саласындағы дәлелдерді тұжырымдау және мәселелерді шешуде білімін көрсетеді, дәрілік заттардың ықтимал өзара әрекеттесуін бағалайды.	етика және дәрілік заттарды таңдауда білімін көрсетпейді. фармакодинамика, 2. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туралы, дәрілік жанама реакциялар туралы білімдері жоқ.	фармакодинамика туралы білімді ескере отырып, мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесулерді бағалауда білімін көрсетеді.	фармакокинетика, фармакогенетика, фармакоэкономика, дәрілік заттардың өзара әрекеттесулері, жағымсыз дәрілік реакциялар туралы білімдерін ескере отырып, ең тиімді және қауіпсіз дәрілік заттарды немесе олардың комбинацияларын таңдау әдістемесі бойынша білімін көрсетеді.	даму қаупін болжау, олар пайда болған кезде алдын алу және түзету әдістері туралы білімін көрсетеді. 2. Ауруларды диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын басшылыққа ала отырып, дәрілік заттарды ұтымды пайдалану мәселелерін шешуде дәлелдер құруда білімін көрсетеді.
ОН6	Дәлелді медицинаның халықаралық дерекқорында дәрілік деректер туралы ақпаратты қалай іздеу және түсіндіру туралы білімін көрсетеді.	Дәрілік заттар бойынша анықтамалық базаларда жұмыс істеу дағдысы жоқ.	Дәрілік заттардың анықтамалық базаларында ақпараттық іздестіру жүргізу білімін көрсетеді.	Дәлелді медицина қағидаттары негізінде дәрілік заттардың халықаралық деректер базасын ақпараттық іздеу және интерпретациялауды жүргізу	1. Дәлелді медицина принциптеріне негізделген халықаралық дәрілік деректер базасында ақпаратты іздеу және түсіндіру бойынша білімін көрсетеді. 2. Тиісті клиникалық тәжірибенің ережелерімен (GCP) танысқан.

	Тиісті клиникалық тәжірибе нұсқаулары туралы білімін көрсетеді (GCP).			білімін көрсетеді.	

10.2 Бағалау тәсілдері мен критерийлері

Тәжірибелік сабаққа арналған тексеру парағы

Ауызша жауап	**Бағасы**	**Бағалау критериилері**
	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%); бағаларына сәйкес келеді.	Бұл бағалар, егер студент ешқандай да қателіктер, дәлсіздіктер жібермесе қойылады. Игерілетін пән бойынша теорияда концепцияда және бағыттарда ориентирлене біледі, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%) бағаларына сәйкес келеді	Бұл бағалар, егер студент жауап барысында қатаң қателер жібермесе, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз дәлсіздіктер немесе ұстанымды қателіктер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалы материалды жүйелей білсе қойылады
	Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Егер студент жауап беру кезінде дәлсіздіктер мен принципиалды емес қателіктер жіберсе, тек мұғалім көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға тап болса қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (0.5; 25-49%) F (0; 0-24%) бағасына сәйкес келеді	Бұл бағалар, егер студент жауап бергенде ұстанымды қателер жіберсе, сабақтың тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттерді өңдемесе, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана білмесе, қатаң стилистикалық және логикалық қателермен жауап бергенде қойылады

Бақылау түрі	**Бағасы**	**Бағалау критериилері**
Ситуациялық есептерді шешу	**Өте жақсы** A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Жұмысқа белсенді қатысты, бұл кезде ерекше ойлау қабілетін танытты, материалды терең меңгергенін көрсетті, талқылау кезінде басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды
	жақсы B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%)	Жұмысқа белсенді қатысты, материалдық білімін көрсетті, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз қателіктер немесе ұстанымды қателер жіберді

	B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	
	Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	Топтың жұмысында пассивті болды, әлсіз және ұстанымсызқателержіберді, материалдыжүйелеудеүлкенқиындықтарсезінді
	Қанағаттанарлықсыз FX (0.5; 25-49%) F (0; 0-24%) бағасынасәйкескеледі	Оқытушының сұрақтарына жауап бере отырып, топтың жұмысына қатысқан жоқ, ұстанымсыз қателер мен дәлсіздіктержіберді, жауап бергенде ғылыми терминологияны қолданбады.

СӨЖ үшін тексеру парағы

Бақылау нысаны	**Бағалау критерийлері**	**Баллдар**					
Тақырып бойынша ғылыми мақалалардың мазмұнын талдау және нәтижелерін көрсету		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	
	1.Мақалаларды таңдау және өзектілігі (10 балл)						
	а) Кем дегенде 2 жеке таңдалады ғылыми мақалалардың халық арасындағы дерекқорында рецензияланған өзекті						
	б) Мақалалар соңғы 5 жылда жарияланды						
	2.Талдау тереңдігі (20 балл)						
	а) Әрқайсысының мақсаты мен гипотезасы нақты анықталған мақалалар						
	б) Әдістер мұқият талданады зерттеу						
	в) Негізгі нәтижелер мен қорытындылар бөлектеліп, дұрыс түсіндірілді						
	г) Нәтижелердің практикалық маңыздылығы және потенциалды қосымша зерттеулер						
	3.Мақалаларды салыстыру (20 ұпай)						
	а)Мақсаттар мен мақсаттарға салыстырмалы талдау жүргізілді гипотезалар						
	б) Әдістердегі ұқсастықтар мен айырмашылықтар зерттеу						

	в) Нәтижелер мен қорытындылар салыстырылады барабар, жалпы және						
	г) Нәтижелердің облысқа әсерін бағалау білім						
	4.Талдау нәтижелерін презентация түрінде көрсету (10 балл)						
	а) Презентацияның логикалық және айқын құрылымы (Кіріспе, Негізгі бөлім, қорытынды)						
	б) Әр мақаланың қысқаша шолуы және салыстырмалы талдауы бар слайдтардың болуы						
	5.Слайд сапасы (20 ұпай)						
	а) Слайдтардың ақпараттылығы мен анықтығы						
	б) Графиктер мен кестелерді пайдалану деректерді визуализациялау						
	в) Сілтемелерді дұрыс ресімдеу пайдаланылған көздер, жоқ орфографиялық және грамматикалық қателер						
	г) Қазіргі заманғы қолдану ақпараттық бағдарламалық ресурстар презентациялар жасау үшін						
	6.Сөйлеуге дайындық (10 балл)						
	а) Стилистикалық сауатты сөйлеу ғылыми және кәсіби терминологияны қолдану						
	б) Аудит сұрақтарына жауап беруге дайын болу						
	7. Ұсыну сапасы (10 балл)						
	а) Уақыт регламентін сақтау						
	б) Материалдың нақтылығы мен нақтылығы, аудиториямен байланыс						
	Барлық критерийлер бойынша жиыны:						

Аралық бақылауға арналған тексеру парағы

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Тестілеу	өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Бұл баға, егер студент жауап бергенде ешбір қателер, дәлсіздіктер жібермесе қойылады. Игерілетін пән бойынша теорияда, концепцияда және бағыттарда дұрыс ойлай біледі және оларға дағдарысты баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады. Тест бойынша 86-100% дұрыс жауап.
	жақсы B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Бұл баға, егер студент жауап бергенде қатаң қателер жібермесе, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз дәлсіздіктер немесе ұстанымды қателер жіберілсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей білсе, қойылады. Тест бойынша 75-85%-ы дұрыс жауап.
	қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	Бұл баға, егер студент жауап бергенде дәлсіздіктер мен ұстанымсыз қателер жіберсе, тек оқытушымен көрсетілген оқу әдебиетімен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтар сезінсе, қойылады. Тест бойынша 50-74%-ы дұрыс жауап.
	қанағаттанарлықсыз FX (0.5; 25-49%) F (0; 0-24%) бағасына сәйкес келеді	Бұл баға, егер студент жауап бергенде ұстанымды қателер жіберсе, сабақтың тақырыбы бойынша негізгі әдебиетте өңдемесе қойылады, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана білмейді, дөрекі стилистикалық және логикалық қателермен жауап берді. Тест бойынша 50%-дан төмен дұрыс жауап.

Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі			
Әріптік жүйедегі баға	**Балдардың сандық баламасы**	**Пайыздық мазмұны**	**Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау**

A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

11.	**Оқу ресурстары**
Электрондық оқулықтар	*Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres* *Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – http://rmebrk.kz/* *Цифровая библиотека «Aknurpress» - https://www.aknurpress.kz/* *Электронная библиотека «Эпиграф» - http://www.elib.kz/* *Эпиграф - портал мультимедийных учебников https://mbook.kz/ru/index/* *ЭБС IPR SMART https://www.iprbookshop.ru/auth* *информационно-правовая система «Заң» - https://zan.kz/ru* *Cochrane Library - https://www.cochranelibrary.com/*
Әдебиет	**Негізгі:** 1.Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы : Эверо, 2016. – 460 2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы :Эверо, 2016. - 288 с. 3. Гринхальх Т. Дәлелді медицина негіздері: оқулық: аударма ағылшын тілінен/ жауапты ред. Г.С. Кемелова; қазақ тіліне ауд. Т.К.Сағадатова. –М.: ГЭОТАР- Медиа, 2014 4. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім: оқу құралы. - Алматы : Эверо, 2014. - 320 бет. с. 5. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. II-бөлім: оқу құралы. - Алматы : Эверо, 2014. - 392 бет. с. 6.Петров В.И. Медицина, основанная на доказательствах: учеб. пособие/Рек. Учеб.-методическим объед. по мед. и фарм. образованию вузов России. – М.: ГЭОТАР- Медиа, 2012 **Қосымша:** 1.Рациональная фармакотерапия в онкологии: рук, для практикующих врачей/ под ред. М.И.Давыдова, В.А.Горбунова. – М.: ГЭОТАР- Медиа, 2015. -844с.

2.Рахимов, Қ. Д. Фармакология дәрістері: оқулық / ҚР ҰҒА; Фармакология және токсикология ин-ты; Қаз.-Ресей мед. ун-ті; ҚР фармакология жән фармация ассоциациясы. - Толықт., өңдеп және түзет. 2-бас ; Қаз.-Ресей мед. ун-ң әдіст. кеңес орт. бас. ұсынған. - Алматы : Жания-Полиграф, 2012. - 552 бет. С
3.Медициналық ұйымдардағы дәрілік заттарды қолданудың фармакоэпидемиологиялық және фармакоэкономикалық талдауы : оқу-әдістемелік құралы / Н. Ж. Орманов [және т.б.]. - Шымкент : ОҚМА, 2025. - 150 б.
4. Ибрагимова А. Г. Медициналық ұйымдардағы фармакологиялық қадағалау және дәрілерді қолданудың қауіпсіздігі : [Электронный ресурс]: оқу-әдістемелік құрал / А. Г. Ибрагимова, Н. Р. Сырманова, Ж. С. Токсанбаева. - Шымкент, 2025. - 100 б. эл. опт. диск (CD-ROM).
5. Ибрагимова А. Г. Медициналық ұйымдардағы фармакологиялық қадағалау және дәрілерді қолданудың қауіпсіздігі : [Электронный ресурс]: оқу-әдістемелік құрал. - Шымкент, 2025. - 100 б. эл. опт. диск (CD-ROM). - Электронные данные.

Электронды басылымдар

1.Клиническая фармакология : . [Электронный ресурс]учебник / под ред. В. Г. Кукеса. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (41,8 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2012.
2.Айдарбаева Д.К. Растительные ресурсы Казахстана и их рациональное использование. Учебное пособие. 2019 https://aknurpress.kz/reader/web/1047
3.Дюсембаева Н.К. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Уче пособие. 2016 https://aknurpress.kz/reader/web/1560
4.Калиева Ш.С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в ревматологии: учебник. Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/6463/
5.Калиева Ш.С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии: учебник. Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/6462/
6. Ш.С. Калиева, Н.А. Симохина, Т.К. Сагадатова. Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапия. Том 1 – Оқулық. Алматы. Эверо, - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/834/
7. Калиева Ш.С. Клиникалық фармакология және ұтымды фармако-терапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2799/

8. Ибрагимова А. Г. Медициналық ұйымдардағы фармакологиялық қадағалау және дәрілерді қолданудың қауіпсіздігі : [Электронный ресурс]: оқу-әдістемелік құрал / А. Г. Ибрагимова, Н. Р. Сырманова, Ж. С. Токсанбаева. - Шымкент, 2025. - 100 б.
9.Ибрагимова А. Г. Фармаконадзор и безопасность лекарственных средств в медицинских организациях : [Электронный ресурс]:учебно-методическое пособие. - Шымкент, 2025. - 101 с.
10. Кодеиносодержащие лекарственные препараты : учебно-методическое пособие / А. Н. Саньков, М. Р. Дударенкова, О. Б. Кузьмин [и др.]. — Оренбург : Оренбургская государственная медицинская академия, 2012. — 122 с. -: https://www.iprbookshop.ru/21818.
11. Фитилев, С. Б. Общая фармакология (основы клинической фармакокинетики и фармакодинамики) : учебное пособие. — Москва : Российский университет дружбы народов, 2008. — 112 с.: https://www.iprbookshop.ru/11578.
12.Vallance, Patrick; Smart, Trevor G. The future of pharmacology. British Journal of Pharmacology, 2006, pS304.// eBook Collection EBSCO
13.Allegaert, Karel. Pediatric clinical pharmacology: an introduction to a series of educational papers. European Journal of Pediatrics, 2013, Vol 172, Issue 3, p289// eBook Collection EBSCO

12.	Пән саясаты

1. Практикалық сабақтарда белсенді болу;
2. Топта жұмыс жасай білу;
3. Алдағы дәріс тақырыбы туралы білу, дәріс туралы кері байланысқа дайын болу;
4. Дәрістер, практикалық сабақтар мен ОБӨЖ және БӨЖ сабақтарының кестесіне сәйкес күн сайын тапсырмаларды орындауы қажет;
5. Сабақта белсенділік танытпаған және тапсырманы орындамаған жағдайда, жаза шаралары қолданылады және практикалық сабақ бойынша балл төмендейді;
6. Пікірталастарға қатысу, жеке және топтық тапсырмаларды орындау, зерттеулер жүргізу және басқа ресурстарды орындау;
7. Сабақтарды себепсіз жібермеу;
8. Сыртқы түрі ұқыпты болу керек;
9. Практикалық сабақтарда белсенді болу;
10. Сабаққа кешікпеу;
11. Жұмыс орнын таза ұстау.

Әр қатыспаған дәріс үшін аралық бақылаудың бағасы 1 баллға төмендейді, әр жіберілген ОБӨЖ сабағы үшін БӨЖ бағасы 2 баллға төмендейді. Емтиханға жіберілу рейтингі практикалық

сабақтың орташа баллынан, БӨЖ, аралық бақылаудан тұрады. Пән бойынша емтиханға жіберудің қорытынды рейтингі кемінде 50 баллды (60%) құрауы керек.

13.	**Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат**

Студенттердің жазбаша, емтиханға жауап беру кезінде, зерттеу барысында, өз ұстанымын білдіруде, оқытушылармен, студенттермен және әкімшілікпен қарым-қатынаста адалдығын білдіру, академиялық адалдық принциптері мен мәдениетінің маңыздылығын түсіну.
Қорытынды баға (100%) = жіберу рейтингі (60%)+ қорытынды бақылау (40%)
Жіберу рейтингі (60%) = межелік бақылаулардың орташа бағасы (20%)+ ағымдық бақылаудың орташа бағасы (40%)
Аралық бақылаулардың орташа бағасы = аралық бақылау 1 + аралық бақылау 2
Ағымдағы бақылаудың орташа бағасы = БӨЖ бойынша орташа бағаны есепке ала отырып ағымдағы бағалардың орта арифметикалық сомасы
Қорытынды баға (100%) = АБ ор х 0,2 + Ағ ор х 0,4 + ҚР х 0,4
АБ ор-аралық бақылаудың орташа бағасы
Ағ ор - ағымдағы бақылаудың орташа бағасы
ҚР -қорытынды бақылау бағасы
Студенттің оқу пәнін меңгеру деңгейі халықаралық практикада қабылданған сандық эквиваленті бар әріптік жүйеге (оң бағалар, кему шамасына қарай "A"-дан "D" - ге дейін және "қанағаттанарлықсыз" - "FX", "F") және дәстүрлі жүйе бойынша бағаларға сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша бағаланады.

14	Келісу, бекіту және қайта қарау		
Кітапхана-ақпараттық орталығымен келісілген күні	Хаттама № 7 25.06.25	КАО меңгерушісі ТАЖ Дарбичева Б.Ч.	Қолы
Кафедрада бекітілген күні	Хаттама № 10 29.05.2025	Кафедра меңгерушісі ТАЖ Тоусамбаева Ж.С	Қолы
ББББ АК мақұлданған күні	Хаттама № 11 16.06.2025	ББББ АК төрағасының ТАЖ Тоусамбаева Ж.С	Қолы
Қайта қарау күні	Хаттама № _____	Кафедра меңгерушісі ТАЖ	Қолы
ББББ қайта қарау күні	Хаттама № _____	ББББ АК төрағасының ТАЖ	Қолы